

Askepott - Diamond Edition [Blu-ray + DVD]

Askepott - Diamond Edition [Blu-ray + DVD]

Askepott-historien tangerer Walt Disneys egen vei til toppen av animasjonstronen. Selv om det ikke nødvendigvis er Disneys aller beste film - er filmens ikoniske status udiskuterbar.

Cinderella
Clyde Geronimi, Wilfred Jackson, Hamilton Luske
Walt Disney Pictures
1950
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Fullskjerm (1,33:1), 1080p
DTS-HD Master Audio 7.1
72 min.
2

7

Aldeles underbar

Norskanimasjon.no anmeldte spesialutgaven av *Askepott* tilbake i 2005. Nå er filmen tilgjengelig på Blu-ray i Diamond Edition-utgave. Anmeldelsen under baserer seg delvis på den opprinnelige DVD-omtalen, mens ekstramaterialet for Blu-ray-utgaven omtales lengre ned under overskriften Utgivelsen.

Askepott innehar alt som Disney-imperiet er bygget opp over; magi, eventyr, humor, moral, musikk og en vakker prinsesse. Sammen med *Snøhvit*, er *Askepott* den figuren jeg forbinder sterkest med de klassiske Disney-filmene. Og skal vi tro legenden, så er *Askepott* den filmen Walt Disney sjøl følte seg mest beslektet med, og det er muligens noe selvbiografiske tangeringspunkt mellom Walts og *Askepotts* eventyrlige vei til suksess.

Etter noen trange år for det gryende Disney-imperiet markerte *Askepott* starten på et tiår med suksess på alle fronter. Det var på det glade femtitallet at Disney for alvor gjorde sitt inntog i amerikanernes bevissthet - først og fremst gjennom TV-mediet, men også med lanseringen av Disneyland i 1955. *Askepott* markerte at Disney på ny revitaliserte den klassiske historiefortellingen, ved å grave i europeiske fortellertradisjoner og amerikanisere dem etter eget hjerte. Ikke siden *Snehvit og de syv små dverger* (1937) og *Pinocchio* (1940) hadde en Disney-film fortalt en så ensartet historie, og publikummet som delvis hadde forsvunnet for Disney med 40-tallets eksperimenterende film, visste å sette pris på *Askepott*.

Historien om Askepott er kjent fra flere europeiske land, og blant annet formidlet gjennom brødrene Grimms nedtegnelser, men det er franskmannen Charles Perraults versjon som Disneys versjon hviler tyngst på. Historien er enkel med en klar moral som synes å passe Disney utmerket.

Askepott blir undertrykket av hennes onde stemor og de to stesøstre. I stedet for å være en del av familien, blir Askepott satt til å være hushjelp og plasseres til å bo i et forblåst tårn i det falleferdige godset. Der har hun selskap av husets andre beboere - fortrinnsvis en flokk fugler og en håndfull mus. Når prinsen en dag inviterer alle unge kvinner i riket til stort slottsball ser Askepott det som sin mulighet til å unnslippe tyranniet, men stefamilien gjør sitt ytterste til å sette kjepper i hjulene. Men så, bibbidi-bobbidi-boo, Askepott får magisk hjelp og eventyret begynner.

Disneys

Askepott er filmhistorie, og det er ikke rent få julaften-ettermiddager jeg har sittet limt fast til TVen, omringet av den liflige lukten av stekt kalkun, mens Jaq og Gus og resten av musene og fuglene fikser kjolen til Askepott. Det er rørende, det er morsomt og det sitter som støpt i vår kulturelle ryggrad, og for oss som er oppvokst med TV utstyrt med svenskeantenne, vil kjolescenen fra

Askepott for alltid være forbundet med jul og den urkoselige programlederen Arne Weise.

Når man ser bort fra de gode minnene fra barndommens julefeiring, sitter man igjen med en enkel film fortalt fra start til mål uten å vike særlig fra hovedhistorien. Stemoren avbildes som en ond kvinne, men uten den skrekkinngytende fremtoningen til den onde dronningen i *Snehvit*. Stemorens ondskap speiles av den luskende katten Lucifer, som gir Askepotts musevenner trøbbel. Stesøstre fremstilles som sytende barn uten stil og manerer, og er et vrangbilde av Askepotts kjølige eleganse.

Produksjonen har et delvis realistisk preg, og spesielt menneskefigurene, og i særdeleshet Askepott og prinsen, gjengis som overmennesker. Askepott beveger seg med en forfinet eleganse, som er et resultat av at hele filmen ble spilt inn i live action med skuespillere først for å kutte i produksjonskostnadene. Resultatet er at Askepott fremstår som et todimensjonalt bilde av det klassiske hollywood-idealet for kvinner på 50-tallet, og mangler noe av sensibiliteten som karakteren trenger for å skape maksimal medfølelse hos publikum.

Filmen låner sitt visuelle univers fra europeisk film, og spesielt fra den tyske ekspresjonismen med sine spisse og skjeve vinkler og uvante kameraplasseringer.

Askepott oppleves som hovedsak mørk film, til tross for mine selektive juleminner, hvor figurer ofte

beveger seg inn eller ut av skygger. Selve animasjonen er enestående, og en rekke av Disneys legendariske animatører bidrar til å virkeliggjøre Askepott. Navn som Milt Kahl, Ollie Johnston, Ward Kimball, Frank Thomas og resten av de ni gamle menn har satt sitt preg på animasjonshistorien og de har alle bidratt på *Askepott*. Filmen mangler likevel dybden og varmen i uttrykket som dominerer *Bambi* (1942) og delvis *Pinocchio* - til sammenlikning fremstår *Askepott* som mer gjennomdesignt, men også kjøligere og mer kalkulert.

Det forhindrer ikke filmen fra å inneholde en rekke uforglemmelige scener. Kjølescenen er allerede nevnt, og den magiske transformasjonen fra vaskejente til vaskeekte prinsesse er brent inn i vår kollektive bevissthet. Mer enn 60 år etter premieren har *Askepott* fremdeles universell gjennomslagskraft.

Utgivelsen:

Da

Askepott ble gitt ut her på berget på DVD i spesialutgave i 2005, var det et slankt produkt sammenliknet med den internasjonale utgaven som var stappet med ekstramateriale. Den gangen satt jeg skuffet tilbake vel vitende om at jeg gikk glipp av mange godsaker fra Disney-arkivet. Heldigvis har utgiveren nå samlet ekstramaterialet fra den internasjonale DVD-utgivelsen under egen meny på denne Blu-ray-utgivelsen.

Dermed får også vi nyte godt av dokumentaren om den uforlignelige designeren Mary Blair - en av få kvinnelige kreatører som bidro til å definere Disney-stilen på 1940- og 50-tallet. Og vi får se hyllesten til Disneys "Nine old men" gjennom en samling av ni av dagens ledende animatører og filmskapere; deriblant Andreas Deja, Mark Henn, Brad Bird og John Musker. Det er også et vell av utelatte scener, tilsidesatt musikk og andre produksjonsdokumentarer. Dette allerede utgitte ekstramaterialet utgjør faktisk broparten av tilleggs materialet på denne utgivelsen.

Av helt nytt materiale som utgis eksklusivt på blu-ray-formatet er det mindre å bli veldig entusiastisk over. Diane Disney Miller introduserer filmen på lik linje med tidligere utgivelser i Diamond Edition-serien. For de som er interessert i Disneys rikholdige arkiv får vi også servert en alternativ åpningssekvens for *Askepott* basert på arkivmateriale og skissetegninger. Dessverre er det ikke inkludert et kommentarspor denne gangen, slik det har blitt gjort på flere av de andre utgivelsene i serien satt sammen av arkivmateriale og transkribering fra de legendariske manusmøtene til Walt Disney.

Isteden får vi servert den relativt nye

To på rømmen-kortfilmen;

To for alltid (eller

Tangled Ever After om du vil). Regissørene, Byron Howard og Nathan Greno, fra originalfilmen har slått seg sammen på ny og forteller en kort historie om hvordan det forløper da Rapunzel og Eugene skal gifte seg. I samme avrundede 3d-stil som originalfilmen blir vi servert en meget fartsfylt film full av gags og morsomheter. Det er også inkludert en merkelig påkostet kortfilm med kjendis skodesigner Christian Louboutin og en moderne versjon av *Askepott*-historien. Først og

fremst for de meget spesielt interesserte.

Utgivelsen gir oss også et møte med Mary Alice O'Connor som var den faktiske inspirasjonen for utformingen av den gode feen i filmen, og som gjennom sine gode gjerninger i lokalmiljøet i Burbank ble en godgjører som i filmen. O'Connor var gift med Ken O'Connor som blant annet kom opp med designet for den magiske hestekjerra som kjører Askepott til det kongelige ballet. Dokumentaren gir innsyn i O'Connors gode gjerninger i sann amerikansk stil, men også informasjon om en av Disneys mer lavmælte bakmenn. Vi får også en titt på utvidelsen av Disneylands Fantasyland hvor publikum høsten 2012 får helt nye opplevelser å boltre seg i.

Da Disney gav ut

Askepott på DVD i 2005 var det med et restaurert bilde som imponerte. Denne blu-ray-utgivelsen tar den visuelle opplevelsen til nye høyder og presenterer et tilnærmet perfekt visuell opplevelse av den mer enn 60 år gamle filmen. Lydsiden er også oppdatert og presenteres i intet mindre enn en DTS-HD Master Audio 7.1-miks. Noe av et overkill sammenliknet med originalens lydmiiks i mono.

Samlet sett er dette en meget god utgivelse av en film som har bidratt til å definere Disneys kanon og bør innfinne seg i ethvert møblert hjem.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 17.09.12

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Trailer Askepott - Diamond Edition:

Relaterte utgivelser:

[Askepott - Spesialutgave \[DVD\]](#)

Ja

[askepottDE_cover;](#)